

VIJEĆE EUROPE

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET OLUJIĆ PROTIV HRVATSKE

(Zahtjev br. 22330/05)

PRESUDA

STRASBOURG

5. veljače 2009.

Ova će presuda postati konačnom pod okolnostima utvrđenim u članku 44. stavku 2. Konvencije. Može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Olujić protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u vijeću u sastavu:

Christos Rozakis , *predsjednik*,

Nina Vajić,

Khanlar Hajiyev,

Dean Spielmann,

Sverre Erik Jebens,

Giorgio Malinverni,

George Nicolaou, *suci*,

i Søren Nielsen , *tajnik Odjela*,

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 15. siječnja 2009. godine,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena tog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovome predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 22330/05) protiv Republike Hrvatske što ga je 6. lipnja 2005. godine hrvatski državljanin g. Krunoslav Olujić ("podnositelj zahtjeva") podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Konvencija").

2. Podnositelja zahtjeva zastupao je g. B. Hajduković, odvjetnik iz Zagreba. Hrvatsku Vladu ("Vlada") zastupala je njena zastupnica gđa Š. Stažnik.

3. Dana 20. rujna 2007. godine predsjednik Prvoga odjela odlučio je obavijestiti Vladu o prigovorima na temelju članka 6., stavka 1. Konvencije, glede nedostatka koji se odnosi na poštenost i javnost suđenja, navodnu pristranost i duljinu stegovnoga postupka protiv podnositelja zahtjeva. Odlučeno je istovremeno ispitati osnovanost i dopuštenost zahtjeva (članak 29., stavak 3.).

ČINJENICE**I. OKOLNOSTI PREDMETA**

4. Podnositelj zahtjeva je rođen 1952. godine i živi u Zagrebu.

A. Stegovni postupak protiv podnositelja zahtjeva

5. Podnositelj zahtjeva je bio sudac i predsjednik Vrhovnoga suda Republike Hrvatske. Bio je i član Državnog sudbenog vijeća (u daljnjem tekstu: „DSV“). Tijekom 1996. godine Vlada je podnijela zahtjev DSV-u za pokretanje stegovnog postupka protiv podnositelja zahtjeva. Tvrdili su da je podnositelj zahtjeva od siječnja do kolovoza 1996. godine održavao seksualne odnose s maloljetnicima te da je od 1995. godine na dalje koristio svoj položaj kako bi zaštitio financijske aktivnosti dvojice pojedinaca koji su bili poznati po svojim kriminalnim aktivnostima, te da je tako nanio štetu ugledu sudstva, što predstavlja teško stegovno djelo. Iz toga su razloga predložili pokretanje stegovnoga postupka protiv podnositelja zahtjeva te izricanje stegovne sankcije, uključujući da bude trajno razriješen dužnosti suca i predsjednika Vrhovnoga suda. Nadalje, tražili su trenutačno privremeno udaljenje podnositelja zahtjeva s dužnosti tijekom postupka.

6. Dana 21. studenog 1996. godine DSV je pokrenuo stegovni postupak protiv podnositelja zahtjeva. Dana 5. prosinca 1996. godine podnositelj zahtjeva je podnio zahtjev za

izuzeće iz rada na predmetu tri člana DSV-a, i to A.P., V.M. i M. H., iz razloga što su pokazali nesklonost prema podnositelju zahtjeva u intervjuima objavljenima u raznim nacionalnim novinama. Taj je prijedlog odbijen 9. siječnja 1997. godine kao neosnovan. Na ročištu održanom 9. siječnja 1997. godine DSV je odbio zahtjev podnositelja zahtjeva da ročište održano pred njim bude javno, iz razloga što je isključenje javnosti bilo nužno radi zaštite interesa podnositelja zahtjeva i sudstva kao takvoga, bez bilo kakvog daljnjeg obrazloženja. Daljnja ročišta su održana 10., 13. i 14. siječnja 1997. godine. Dana 14. siječnja 1997. godine DSV je utvrdio da je podnositelj zahtjeva počinio stegovnu povredu održavajući kontakte i pojavljujući se u javnosti s B.Č. i S.Š. iako je znao da su bili osuđeni za razna kaznena djela, te koristeći svoj položaj kako bi zaštitio interese i dobitke ta dva pojedinca od lipnja 1995. do studenog 1996. godine. DSV je nadalje utvrdio da su preostali navodi protiv podnositelja zahtjeva neosnovani i da stoga ne traže nikakve stegovne mjere. Odlučeno je podnositelja zahtjeva razriješiti dužnosti suca i predsjednika Vrhovnoga suda.

7. Naknadni „zahtjev za zaštitu“ koji je podnositelj zahtjeva podnio Županijskom domu Sabora Republike Hrvatske odbijen je dana 19. veljače 1997. godine. Dana 21. ožujka 1997. godine podnositelj zahtjeva je podnio ustavnu tužbu u kojoj je tvrdio da je postupak bio nepošten i da je bilo povrijeđeno njegovo pravo na slobodu dopisivanja.

8. Dana 17. travnja 1998. godine Ustavni sud je ukinuo odluku DSV- a od 14. siječnja 1997. godine kao i odluku Županijskoga doma Sabora Republike Hrvatske od 19. veljače 1997. godine. Ustavni sud je utvrdio da je stegovni postupak pred DSV-om bio manjkav jer neki dokazi izvedeni u postupku, kao što su audio snimke prisluškivanih telefonskih poziva i svjedočenje člana DSV-a koji je bio član Vijeća koje je razmatralo predmet podnositelja zahtjeva, nisu bili pribavljeni u skladu sa zakonom. Predmet je vraćen DSV-u na ponovni postupak.

9. Prvo ročište u ponovljenom postupku održano je 23. rujna 1998. godine. Podnositelj zahtjeva je podnio prijedlog tražeći izuzeće od rada u predmetu četiri člana DSV-a, i to A.P., V.M., M.H. i I.M., navodeći da nisu pokazali nepristranost u izjavama za tisak. DSV je utvrdio da je zahtjev za izuzeće I.M. nedopušten, jer se on već izuzeo iz postupka. Zahtjev za izuzeće A. P., V.M. i M.H. odbijen je bez bilo kakvog daljnjeg obrazloženja.

10. Podnositelj zahtjeva je nadalje zatražio da postupak bude javan. Taj je zahtjev odbijen. Mjerodavni dio zapisnika s ročišta glasi kako slijedi:

"Predsjednik Vijeća obavještava nazočne da je javnost disciplinskog postupka isključena jer Vijeće nije na temelju čl. 28. st. 1. i 3. Zakona o DSV-u odlučilo da disciplinski postupak bude javan.

Branitelj dr. Krunislava Olujića I.K. predlaže da disc. postupak bude javan, s obrazloženjem da to zahtjeva težina predmeta, zainteresiranost javnosti, važnost postupka kojeg vodi DSV i zbog zaštite prava obrane okrivljenika.

Branitelj M. S. podupire navode branitelja Ivana Kerna i dodaje da je javnost rasprave temeljno načelo kaznenog postupka, te da bi odluka DSV-a o tajnosti postupka bila atak na načelo javnosti i pravičnosti postupanja. Ako Vijeće iskoristi zakonsku mogućnost i odluči da disc. postupak bude tajan, onda predlaže da se omogući nazočnost posebnih osoba, u ovom slučaju predlaže da to budu predstavnici OESS-a i UNHCR-a koji su kao zainteresirani s punomoći došli pred sudsku dvoranu.

Zastupnik Vlade RH M.K. izjavljuje da prepušta odluku Vijeću i dodaje da nema ništa protiv da se isključi javnost u ovom disc. postupku.

Vijeće se povlači na vijećanje i nakon vijećanja donosi

RJEŠENJE

Odbija se prijedlog dr. Krunislava Olujića da disciplinski postupak bude javan zbog zaštite okrivljenika i sudbene vlasti u cijelosti."

11. Zastupnik Vlade povukao je sve optužbe protiv podnositelja zahtjeva, osim da se je u razdoblju od lipnja 1995. do početka studenog 1996. godine stalno družio na javnim mjestima s dva pojedinca, B.Č. i S.Š., koji su imali kriminalnu povijest. Zastupnik je zatražio od DSV-a da pozove pet svjedoka u ime Vlade, kako bi dokazali svoje tvrdnje, bez daljnjih obrazloženja. DSV je dozvolio da se pozove četiri od tih svjedoka, te je također naložio da se tri daljnja svjedoka pozovu *ex officio*. Podnositelj zahtjeva i njegovi zastupnici u to doba nisu zatražili pozivanje niti jednoga svjedoka.

12. Drugo ročište u ponovljenome postupku pred DSV-om održano je 1. listopada 1998. godine. DSV je dozvolio predstavniku UNHCR-a i predstavniku OESS-a da budu nazočni na ročištu. Svi nazočni bili su upozoreni, pod prijetnjom kaznenih sankcija, da su obvezni čuvati kao tajnu sve što saznaju na ročištu.

13. DSV je po prijedlogu Vlade saslušao sedam svjedoka, uključujući i S.Š. i B.Č. Dokazi su pokazali da je podnositelj zahtjeva povremeno bio viđan u društvu S.Š. u Umagu, gdje je podnositelj zahtjeva imao stan i provodio dio svojeg godišnjeg odmora, te u društvu B.Č. u Osijeku, rodnome gradu podnositelja zahtjeva. I S.Š. i B.Č. su izjavili da oni nisu prijatelji podnositelja zahtjeva, da nisu imali s njim bliske kontakte i da su povremeno bili viđani u istom društvu s podnositeljem zahtjeva, ali uvijek na javnim mjestima i uvijek u društvu drugih osoba.

14. Zastupnik Vlade je predložio saslušanje još jednoga svjedoka na okolnost kontakata B.Č.-a u Osijeku. DSV je prihvatio taj prijedlog. Glede dokaza na koje se pozvao podnositelj zahtjeva, zapisnik sa ročišta glasi kako slijedi:

„Dr. Krunislav Olujić predaje pismeno prijedlog dokaza koje bi trebalo izvesti.

... (branitelj navodi kako slijedi):

"Svjedoci koji se predlažu trebali bi dokazati ovom Vijeću da se u cijelom inkriminiranom razdoblju dr. Olujić povremeno nalazio u društvu s osobama koje se navode kao osobe "sa kriminalnom prošlošću", ali svaki puta i bez iznimno samo tada kada je s njime tj. s dr. Olujićem u društvu bio veći broj osoba, a S. Š. je u tim istim prigodama bio prisutan samo kao vlasnik lokala i koji se po prirodi stvari i životnih okolnosti povremeno nalazio u društvu u kojem se nalazio i dr. Olujić. Ista ta situacije prisutna je i za druženje u Osijeku tj. predlažemo svjedoke koji su najčešće bili u društvu dr. Olujića a tada kada su oni bili zajedno s njime vrlo povremeno je tom društvu pristupio B.Č. Ovakvim dokazivanjem želimo ukazati na pravu dimenziju pojmova "družio se" i nalazio na javnim mjestima"..."

...

Branitelj predlaže i to da se saslušaju svjedoci koji se navode u rečenom priloženom rješenju Prekršajnog suda u Umagu.

...

Vijeće donosi

RJEŠENJE

...

Odbijaju se svi prijedlozi okrivljenog dr. Olujića i njegovih branitelja kao nevažan prijedlog, jer okolnosti na koje se predlažu dokazi su utvrđene ili nisu važne za odlučivanje.“

15. Posljednje ročište u predmetu podnositelja zahtjeva pred DSV-om održano je 7. listopada 1998. godine. DSV je dozvolilo predstavniku UNHCR-a i predstavniku OESS-a te prevoditelju da budu nazočni na ročištu. Svi nazočni bili su ponovno upozoreni, pod prijetnjom kaznenih sankcija, na obvezu čuvanja tajne o svemu što su doznali na ročištu.

16. DSV je saslušao još jednoga svjedoka, pozvanog u ime Vlade. Isto je tako saslušao i podnositelja zahtjeva, koji je izjavio da je postupak protiv njega politički motiviran, zbog njegovog protivljenja visokim dužnosnicima države glede koncepta pravosuđa. Također je izjavio da je dana 11. listopada 1996. godine od njega zatraženo da odstupi s mjesta predsjednika Vrhovnoga suda, te da mu bilo je ponuđeno mjesto veleposlanika, što je on odbio. Glede navoda protiv njega, izjavio je da je povremeno bio u društvu s dva dotična pojedinca, ali da su ti susreti uvijek bili u javnosti i u nazočnosti raznih drugih osoba, i da dotični pojedinci nisu njegovi prijatelji. Mjerodavni dio njegove izjave glasi kako slijedi:

“... kao visoki državni dužnosnik svjestan svog položaja i odgovornosti koje za mene iz njega izvire, ne mogu i neću pristati na zahtjev...koji je od mene tražio da se odrekнем dvojice ljudi koje sam poznaо prije stupanja na bilo koju odgovorniju dužnost u RH. S tim da moje poznanstvo i moj odnos s njima neovisno o njihovoj prošlosti nikada nisu prelazili granice dopuštenoga i činili upitnim sadržaj tog poznanstva sa stajališta zakona i pravila društvenog morala. „

17. Obrana je zatražila saslušanje još tri svjedoka, glede činjeničnog stanja, što je odbijeno.

18. U svojoj odluci od 7. listopada 1998. godine DSV je utvrdio da je podnositelj zahtjeva počinio stegovno djelo jer je održavao kontakte i družio se na javnim mjestima s dva pojedinca koji su imali kriminalnu povijest, što je ponašanje koje je naštetilo ugledu sudstva i bilo protivno njegovoj sudačkoj dužnosti. Razriješen je dužnosti suca i predsjednika Vrhovnoga suda. Mjerodavni dio odluke glasi:

"Dr. Krunislav Olujić...disciplinski je odgovoran

što je:

od lipnja 1995. do početka studenoga 1996. godine u tijeku obnašanja dužnosti predsjednika i suca Vrhovnog suda Republike Hrvatske u Osijeku i Umagu održavao vezu i pojavljivao se na javnim mjestima s B.Č. i S.Š., iako je znao da su oni u svojim sredinama poznati kao višestruki počinitelji kaznenih djela...

U odnosu na isključenje javnosti Vijeće je odlučilo kako slijedi:

„S obzirom da je prema članku 28. stavak 3. Zakona o Državnom sudbenom vijeću disciplinski postupak u pravilu tajan, te s obzirom na obilježje disciplinskog djela i podatka u spisu Vijeće je odbilo prijedlog dr. Krunislava Olujića da disciplinski postupak bude javan, radi zaštite digniteta dr. Krunislava Olujića i cijele sudbene vlasti. Na temelju članka 294. stavak 2. ZKP u svezi s člankom 28. stavak 1. Zakona o Državnom sudbenom vijeću, Vijeće je dopustilo da na glavnoj raspravi budu nazočni, kako su zahtijevali urednim zahtjevom B.Š., službenica UNHCR-a 1. i 7. listopada 1998., A.M. savjetnica za ljudska prava OEES-a 1. listopada 1998., te R.B. član misije OEES-a i njegov prevoditelj M.R. 7. listopada 1998.“

Dana 10. studenog 1998. Županijski dom Sabora potvrdio je odluku.

19. U svojoj nakon toga podnesenoj ustavnoj tužbi od 2. prosinca 1998. godine podnositelj zahtjeva je prigovorio, *inter alia*, isključenju javnosti iz stegovnoga postupka vođenog protiv njega. Također je naveo da su trojica članova DSV-a, i to A.P., V.M. i M.H., bili pristrani. Nadalje je prigovorio da u postupku nije saslušan niti jedan svjedok kojeg je predložila obrana. Dana 9. prosinca 2004. godine Ustavni sud Republike Hrvatske odbio je ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva kao neosnovanu.

B. Izjave glede predmeta podnositelja zahtjeva dane medijima od strane tri člana Državnog sudbenog vijeća

20. Dana 10. veljače 1997. godine u nacionalnim dnevnim novinama „Večernji list“ objavljen je intervju s V.M., članom DSV-a pod naslovom “Olujčić je bio stranački kandidat, a ne ja!”, a mjerodavni dijelovi intervjuja glase kako slijedi:

„U konkretnom slučaju DSV je utvrdio da se dr. Olujčić kroz duže vremensko razdoblje intenzivno javno družio, pa čak i posredovao za dvije osobe, koje ne samo što su pravomoćno višekratno osuđivane, već i protiv kojih teku kazneni postupci, kod jednog za fizički nasrtaj na policiju, a kod drugoga za trgovanje s kilogramom i pol heroina. Za sve ostale inkriminacije dr. Olujčić je oslobođen. Sva haranga protiv DSV-a i čitava obrana dr. Olujčića bila je upravljena baš na taj oslobađajući dio, pa su sada mnogi nesretni jer se to ne uklapa u ono što su oni prezentirali. Ono zašto je dr. Olujčić utvrđen odgovornim, činjenično je nesporno. Sporno je samo predstavlja li to teško disciplinsko djelo i ako predstavlja, koja sankcija se može primijeniti.

...

Ja sam se pridružio tom zahtjevu dr. Olujčića i tražio sam da budem izuzet jer sam javno glasovao protiv njegova izbora za predsjednika VSH, a spominjan sam i kao eventualni kandidat za predsjednika VSH.

...

U konkretnom predmetu telefonski razgovori nisu bili podloga za osuđujući dio odluke, jer se oni odnose na onaj dio za koji je dr. Olujčić oslobođen, pa su svi pokušaji da se odluka DSV-a prikaže protuzakonitom, promašeni. I svi dokazni prijedlozi obrane odnosili su se na oslobađajući dio, pa zbog toga kao nepotrebni nisu ni izvedeni.“

21. Dana 28. ožujka 1997. godine u istim dnevnim novinama objavljen je intervju s A.P., tadašnjim predsjednikom Državnog sudbenog vijeća pod naslovom “Suci se imenuju, ali i stvaraju”. Mjerodavni dijelovi intervjuja glase:

Pitanje: - "U posljednje se vrijeme DSV u javnosti najčešće spominjalo zbog "slučaja Olujčić". Što je istina o odgovornosti bivšeg predsjednika VSRH?

Odgovor: - Odluka je donesena i obrazložena. Držim da ne trebam obrazlagati već obrazloženu odluku, u njoj je sve kazano. Za mene je taj postupak stvar prošlosti.

P: - Ipak, radi javnosti, koja je o tom slučaju bila oprečno obavještavana, budite malo određeniji?

O: - Kad već inzistirate, kazat ću samo to da dr. Krunislav Olujčić nije disciplinski odgovoran samo za "druženje" s višestrukim učiniteljima kaznenih djela, iako i to samo za sebe za svakog predsjednika VSRH ima težinu, već primarno zato što je kao predsjednik VSRH znajući za njihove protuzakonite djelatnosti, odnosno da pripadaju međunarodnom kriminalnom miljeu, osobno svojim utjecajem i poznanstvima posredovao za njihov interes i korist. Analizom dokaza i obrane nedvojbeno je utvrđeno da zahtjev Vlade za pokretanjem postupka nije nikakva politički motivirana i montirana optužnica iza koje stoje, kako je u medijima i obrani tvrdio dr. Krunislav Olujčić, državni i stranački vrh, odnosno predsjednik Republike i Vlade. Naprotiv riječ je o nedoličnim aktivnostima koje se ne mogu dovesti u sklad ne samo s dužnošću predsjednika VSRH koju je kratko obnašao dr. Krunislav Olujčić, već ni sa sudačkom etikom uopće.

P: - A što je s prisluškivanjem telefona?

O: - Prisluškivanje telefonskih razgovora odnosi se na zakonito snimljene telefonske razgovore višestrukih učinitelja kaznenih djela, a ne i na telefonske razgovore dr. Olujčića. On je "uletio" u tu operativnu mjeru, kako se slikovito izrazio jedan svjedok. Vijeće je, po slobodnoj ocjeni, taj dokaz cijeniло kao i sve druge, i on nije bitno utjecao na odluku DSV-a."

22. Dana 22. rujna 1997. godine, još jedne dnevne novine, „Slobodna Dalmacija“, objavile su intervju s M.H., članom DSV-a i tadašnjim Glavnim državnim odvjetnikom. Mjerodavni dijelovi intervjua glase:

"Tvrđnje o mojoj osobnoj nesamostalnosti i oslanjanju upravo na gospodina Šeksa, koje su iznijete u članku novinarkе S.P. u Tjedniku, a čije pero je vodio gospodin koji je svoj radni vijek u sudbenoj vlasti neslavno završio, doživljam više šaljivim kao i autora tih tvrdnji. Takve izmišljene i ničim potkrijepljene tvrdnje, kada dolaze od čovjeka koji se prihvatio niza najodgovornijih mjesta u hrvatskom pravosuđu, u kojem je zbog hendikepa iskustva i poznavanja struke bio corpus alienum (strano tijelo), zaista ne zavrjeđuju posebnu pažnju, jer spadaju tamo gdje su i nastale, a to su kafici."

II. MJERODAVNO DOMAĆE PRAVO

23. Mjerodavni dijelovi Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (*Narodne novine*, br. 13/1991), na snazi u mjerodavno vrijeme, propisivali su da svatko može podnijeti Ustavnom sudu ustavnu tužbu ako smatra da mu je odlukom sudbene ili upravne vlasti, ili drugih tijela koja imaju javne ovlasti, povrijeđeno jedno od Ustavom utvrđenih sloboda i prava čovjeka i građanina (članak 28). Odlukom kojom se usvaja tužba ukida se osporeni akt kojim je povrijeđeno ustavno pravo i vraća nadležnom organu na ponovni postupak (članak 30.).

24. Mjerodavne odredbe Zakona o Državnom sudbenom vijeću (*Narodne novine*, br. 58/1993) na snazi u relevantno vrijeme propisuju:

Članak 3.

„Prijedlog kandidata za predsjednika i članove Vijeća utvrđuje Županijski dom Sabora Republike Hrvatske.

U postupku utvrđivanja kandidata za predsjednika i članove Vijeća Županijski dom Sabora Republike Hrvatske zatražit će od Vrhovnog suda Republike Hrvatske, ministra pravosuđa, državnog odvjetnika Republike Hrvatske. Od vjetničke komore Hrvatske i pravnih fakulteta da predlože osobe za koje smatraju da mogu biti kandidati za predsjednika i članove Vijeća.

...“

Članak 4.

„Predsjednika i članove Vijeća bira Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske za vrijeme od osam godina iz reda istaknutih sudaca, državnih odvjetnika, odvjetnika i sveučilišnih profesora pravnih znanosti koji imaju u pravilu 15 ili više godina radnog iskustva.

Predsjednika i sedam članova bira se iz reda sudaca, četiri člana iz reda državnih odvjetnika i njihovih zamjenika, jednog člana iz reda odvjetnika i dva člana iz reda profesora pravnih znanosti

Predsjednik i članovi Vijeća ne smiju obavljati zastupničku dužnost u Saboru Republike Hrvatske.“

Članak 7.

„Prije stupanja na dužnost predsjednik ili član Vijeća daju pred predsjednikom Sabora Republike Hrvatske prisegu:

"Prisežem svojom čašću da ću se u obnašanju dužnosti predsjednika - člana Državnoga sudbenog vijeća držati Ustava i zakona Republike Hrvatske i da ću savjesno obavljati svoju dužnost".

Članak 8.

„Predsjednik i član Vijeća imaju imunitet.

Predsjednik ili član Vijeća ne smije biti pozvan na odgovornost za izraženo mišljenje ili glasovanje u Vijeću.

Predsjednik ili član Vijeća ne smije biti pritvoren niti se protiv njega smije pokrenuti kazneni postupak bez odobrenja Vijeća.

Predsjednik ili član Vijeća može biti pritvoren bez odobrenja Vijeća samo ako je zatečen da čini kažnjivo djelo za koje je propisana kazna zatvora u trajanju duljem od 5 godina. U takvom slučaju državno tijelo, koje je predsjednika ili člana Vijeća pritvorilo dužno je o tome odmah izvijestiti Vijeće.

...“

Članak 9.

”...

Predsjednik ili član Vijeća bit će razriješen dužnosti prije isteka vremena na koje je izabran:

- ako to sam zatraži;
- ako bude osuđen na kaznu zatvora;
- ako trajno izgubi sposobnost obavljati svoju dužnost;
- ako primi državljanstvo druge države.

Postojanje razloga za razrješenje predsjednika ili člana Vijeća prije isteka vremena na koje je izabran utvrđuje Županijski dom Sabora Republike Hrvatske, a razrješuje ih Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske.“

Članak 10.

”...

Prijedlog da se pokrene postupak radi utvrđivanja trajnog gubitka sposobnosti člana Vijeća da obavlja svoju dužnost podnosi Županijskom domu Sabora Republike Hrvatske predsjednik Vijeća, a za predsjednika najmanje pet članova Vijeća.

...“

Članak 12.

„U djelokrug Vijeća spada:

- imenovanje predsjednika sudova ili sudaca te državnih odvjetnika i njihovih zamjenika,
- vođenje postupka za razrješenje predsjednika suda ili suca te odlučivanje o njihovom razrješenju i rada razrješenju državnih odvjetnika i njihovih zamjenika.“

Članak 20.

„Predsjednik suda ili sudac odgovara disciplinski ako počini teško disciplinsko djelo.

Teška disciplinska djela su:

....

6. nanošenje štete ugleda suda ili sudačke dužnosti na drugi način.“

Članak 25.

„Za teško disciplinsko djelo smije se izreći jedna od slijedećih disciplinskih kazni:

...

3. razrješenje od dužnosti.

...“

Članak 26.

„Protiv odluke Vijeća kojom ga se disciplinski kažnjava, predsjednik suda ili sudac ima pravo podnijeti zahtjev za zaštitu Županijskom domu Sabora Republike Hrvatske u roku od 15 dana od dana dostave odluke Vijeća.

Županijski dom Sabora može odluku o razrješenju potvrditi ili ukinuti i vratiti Vijeću na ponovni postupak i odlučivanje.

U slučaju ukidanja rokovi zastare počinju teći iznova. Protiv odluke Županijskog doma Sabora Republike Hrvatske nije dopuštena sudska zaštita.“

Članak 28.

„Postupak se provodi odgovarajućom primjenom odredaba Zakona o krivičnom postupku ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

... Vijeće može odlučiti da disciplinski postupak bude javan.“

Članak 40.

„Za rad Vijeća osiguravaju se posebna sredstva u državnom proračunu Republiku Hrvatske.

Naredbodavac za izvršenje financijskog plana sredstva va iz stavka 1. ovoga članka je predsjednik Vijeća.“

Članak 41.

„Predsjedniku i članovima Vijeća zbog obavljanja dužnosti pripada naknada nastalih troškova, naknada za neostvarenu plaću ili zaradu i nagrada.“

25. Na temelju članka 430. Zakona o kaznenom postupku (*Narodne novine*, br. 110/1997, 27/1998, 58/1999, 112/1999, 58/2002, 143/2002 i 62/2003), kada okrivljenik podnese zahtjev za izmjenu pravomoćne sudske odluke na temelju odluke Europskog suda za ljudska prava kojom je utvrđena povreda, *inter alia*, prava na pošteno suđenje, primjenjuju se pravila koja uređuju obnovu kaznenog postupka.

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. ST. 1. KONVENCIJE

26. Podnositelj zahtjeva je uložio slijedeće prigovore na temelju članka 6., stavka 1. Konvencije: da tri člana Državnog sudbenog vijeća nisu bila nepristrana, da isključenje javnosti iz postupka nije bilo opravdano, da je stegovni postupak protiv njega bio nepošten i da je duljina postupka premašila zahtjev razumnoga roka. Mjerodavni dio članka 6. stavka 1. Konvencije glasi kako slijedi:

„Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi ili u slučaju podizanja optužnice za kazneno djelo protiv njega svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično, javno i u razumnom roku ispita njegov slučaj. Presuda se mora izreći javno, ali se sredstva priopćavanja i javnost mogu isključiti iz cijele rasprave ili njezinog dijela zbog razloga koji su nužni u demokratskom društvu radi interesa morala, javnog reda ili državne sigurnosti, kad interesi maloljetnika ili privatnog života stranaka to traže, ili u opsegu koji je po mišljenju suda bezuvjetno potreban u posebnim okolnostima gdje bi javnost mogla biti štetna za interes pravde.“

A. Dopuštenost

Tvrđnje stranaka

27. Vlada tvrdi da članak 6. nije primjenjiv na ovaj predmet niti sa svoga građanskog niti kaznenog naslova. Glede građanskoga aspekta, pozivajući se na obrazloženje koje je dao Sud u svojoj odluci *Harabin (Harabin v. Slovakia (dec.))*, br. 62584/00, 9. srpnja 2002.) tvrde da je položaj podnositelja zahtjeva kao predsjednika Vrhovnog suda po samoj svojoj naravi uključivao vršenje javnopravnih ovlasti i dužnosti kojima je svrha čuvanje interesa države. Nadalje tvrde da u državama članicama ne postoje univerzalni kriteriji glede postupka imenovanja i razrješenja predsjednika najvišega suda. To je pitanje koje zadire u suverene ovlasti države i stoga ga treba isključiti iz domašaja Konvencije.

28. Glede kaznenoga aspekta, Vlada tvrdi da je postupak o kojemu je riječ stegovne naravi. Što se tiče klasifikacije toga postupka u domaćem pravu, naravi djela o kojemu se radi, te naravi i razini težine propisanih sankcija, taj postupak ne zadovoljava kriterij prema kojemu bi ga se smatralo postupkom koji uključuje odlučivanje o kaznenoj optužbi protiv podnositelja zahtjeva.

29. Vlada nadalje tvrdi da podnositelj zahtjeva nije imao pravo na pristup sudu, budući da članak 26., stavak 3. Zakona o Državnom sudbenom vijeću izričito isključuje sudsku zaštitu u svezi stegovnih postupaka protiv sudaca. Međutim, tvrde da samo Državno sudbeno vijeće zadovoljava sve kriterije da bi ga se smatralo sudom, u smislu članka 6., stavka 1. Konvencije.

30. Podnositelj zahtjeva nije u tom pogledu dao nikakve primjedbe.

Ocjena Suda

31. Sud prvo prima na znanje tvrdnju Vlade glede naravi dužnosti predsjednika Vrhovnoga suda. Međutim, Sud primjećuje da u postupku o kojemu se radi podnositelj zahtjeva nije bio samo razriješen dužnosti predsjednika Vrhovnoga suda, nego je istovremeno bio i razriješen dužnosti suca Vrhovnoga suda. U takvim okolnostima, u svrhu odlučivanja primjenjuje li se članak 6. na postupak o kojemu je riječ, Sud smatra da je narav položaja podnositelja zahtjeva kao predsjednika Vrhovnoga nevažna.

32. Glede primjenjivosti članka 6., stavka 1. Konvencije na postupak o kojemu je riječ, Sud prvo upućuje na presudu u predmetu *Pellegrin v. France* (br. 28541/95, 8. prosinca 1999., stavci 64.-71.), u kojoj je Sud izrekao da radni sporovi između vlasti i javnih službenika čije su dužnosti tipične upravo za aktivnosti javne službe, ukoliko oni djeluju kao depozitari javne vlasti odgovorne za zaštitu općih interesa države, nisu „građanski“ te su isključeni iz opsega članka 6., stavka 1. Konvencije. Sud je primijetio da su oružane snage i policija očigledan primjer takvih aktivnosti. Nadalje, glede postupka za razrješenje suca, u svojoj je odluci o dopuštenosti Pitkevich (vidi predmet *Pitkevich v. Russia* (dec.), br. 47936, 8. veljače 2001.) Sud utvrdio da je sudstvo, iako nije dio redovne državne službe, ipak dio tipične javne službe. Sudac ima konkretne nadležnosti u području provođenja pravde, što je sfera u kojoj država vrši suverene ovlasti. Stoga sudac izravno sudjeluje u vršenju javnopravnih ovlasti i obavlja dužnosti kojima je cilj čuvati opće interese države. Sud je zaključio kako se spor koji se odnosi na razrješenje suca ne tiče njegovih „građanskih“ prava ili obveza u smislu članka 6. Konvencije.

33. Međutim, u svojoj nedavnoj presudi u predmetu *Eskelinen* (vidi predmet *Vilho Eskelinen and Others v. Finland* ([GC], br. 63235/00, 19. travnja 2007.) Sud je utvrdio kako funkcionalni kriterij usvojen u presudi *Pellegrin* nije pojednostavio analizu primjenjivosti članka 6. na postupak u kojemu je državni službenik stranka, ili donio veći stupanj izvjesnosti u ovome području, kao što mu je bila namjera (stavak 55.). Iz tih je razloga Sud odlučio dalje razviti funkcionalni kriterij postavljen u presudi *Pellegrin*, te je usvojio slijedeći pristup (vidi naprijed citirani predmet *Vilho Eskelinen and Others v. Finland*, stavke 61. i 62.):

„Sud priznaje interes države da kontrolira pristup sudu kad se radi o određenim kategorijama osoblja. Međutim, prvenstveno je na državama ugovornicama, posebice na nadležnome nacionalnom zakonodavcu, a ne na Sudu, da izričito odredi ona područja javne službe koja uključuju vršenje diskrecijskih ovlasti koje su sastavni dio državnoga suvereniteta, gdje interesi pojedinca moraju ustupiti prvenstvo. Sud vrši svoju nadzornu ulogu uz primjenu načela supsidijarnosti (vidi predmet *Z and Others v. the United Kingdom* [GC], br. 29392/95, st. 103., ECHR 2001-V). Ako domaći sustav priječi pristup sudu, Sud će provjeriti je li spor uistinu takav da opravdava primjenu iznimke od jamstava članka 6. Ako ne opravdava, tada se to pitanje ne postavlja i članak 6., stavak 1. se ne primjenjuje.

....

Ponovimo ukratko, da bi se tužena država mogla pred Sudom pozvati na status podnositelja zahtjeva kao državnog službenika radi isključenja zaštite sadržane u članku 6., trebaju biti ispunjena dva uvjeta. Prvo, država mora u svom domaćem pravu izričito isključiti pristup sudu za položaj ili kategoriju osoblja o kojemu se radi. Drugo, isključenje mora biti opravdano objektivnim razlozima u interesu države.

34. Tako presuda *Eskelinen*, čija je namjera bila uspostaviti presumpciju zaštite po članku 6., nameće širu primjenjivost nego prijašnja sudska praksa Suda. Ona uključuje i predmete razrješenja, osim ako domaći sustav isključi pristup sudu u tom pogledu. Članak 6. se ne primjenjuje samo na slučajeve kada domaće pravo izričito isključi pristup sudu za kategoriju osoblja o kojemu se radi, i kada je to isključenje opravdano objektivnim interesima države.

35. Glede ovoga predmeta, Sud prvo primjećuje da članak 26., stavak 3. Zakona o Državnom sudbenom vijeću izričito isključuje sudska zaštitu u svezi sa stegovnim postupcima protiv sudaca.

36. Međutim, opseg ovoga isključenja nije apsolutan, budući da se odnosi samo na isključenje zaštite pred redovnim sudovima. Sud primjećuje da je podnositelj zahtjeva mogao podnijeti ustavnu tužbu protiv odluka Državnog sudbenog vijeća i Županijskoga doma. Podnositelj zahtjeva je iste prigovore koje sada ulaže pred Sudom uložio Ustavnom sudu, te je taj sud ispitao osnovanost tih prigovora. Da je Ustavni sud prihvatio prigovore podnositelja

zahtjeva, ukinuo bi pobijane odluke i vratio predmet Državnom sudbenom vijeću na novi postupak.

37. S obzirom na takvu pozadinu, Sud smatra kako opseg preispitivanja od strane Ustavna suda u ovome predmetu, i njegove ovlasti glede pobijanih odluka, podnositelju zahtjeva omogućavaju pristup sudu u domaćem sustavu, što zadovoljava test Eskelinen. Štoviše, kao što Vlada priznaje, samo Državno sudbeno vijeće zadovoljava kriterije na temelju članka 6., stavka 1. Konvencije da bi ga se smatralo neovisnim i nepristranim sudom (*tribunal*) ustanovljenim zakonom. Sud ponavlja kako u svrhu članka 6., stavka 1. Konvencije sud (*tribunal*) ne treba biti redovni sud (*court of law*) integriran u standardnu sudsku mašineriju (vidi predmet *Rolf Gustafson v. Sweden*, 1. srpnja 1997., stavak 45., *Reports of Judgments and Decisions* 1997-IV), budući da sud (*tribunal*), u smislu članka 6., stavka 1. karakterizira, u sadržajnom smislu tog izraza, njegova sudska funkcija, a to znači odlučivanje o stvarima u njegovoj nadležnosti na temelju pravila prava i nakon postupka provedenog na propisani način (vidi naprijed citirani predmet *Philis*, stavak 50.). On mora također zadovoljiti i niz zahtjeva – neovisnost, posebno od izvršne vlasti, nepristranost i jamstva koja daje svojim postupkom – od kojih ih se nekoliko pojavljuje u tekstu samoga članka 6., stavka 1. (vidi predmet *Zlinsat, spol. s.r.o., v. Bulgaria*, br. 57785/00, stavak 75., 15. lipnja 2006.).

38. Kako bi se utvrdilo može li se neko tijelo smatrati neovisnim, treba uzeti u obzir, *inter alia*, način imenovanja njegovih članova i njihov mandat, postojanje jamstava protiv vanjskih pritisaka i pitanje daje li to tijelo utisak da je neovisno (vidi, *inter alia*, predmete *Langborger v. Sweden*, 22. lipnja 1989., stavak 32., Series A br. 155 i *Bryan v. the United Kingdom*, 22. studeni 1995., stavak 37., Series A br. 335-A). Nadalje, sud (*tribunal*) o kojemu se radi mora biti nadležan ispitati sva činjenična i pravna pitanja mjerodavna za spor koji je pred njim (vidi predmete *Terra Woningen B.V. v. the Netherlands*, 17. prosinca 1996., stavak 52., *Reports* 1996-VI; *Chevrol v. France* [GC], br. 49636/99, stavak 77., ECHR 2003-III i *I.D. v. Bulgaria*, br. 43578/98, stavak 45., 28. travnja 2005.).

39. Sud bilježi da je Državo sudbeno vijeće osnovano zakonom, i to Zakonom o Državnom sudbenom vijeću iz 1993. godine, sa daljnjim izmjenama i dopunama, koje je sve donio Sabor u standardnom zakonodavnom postupku. Ovaj zakon uređuje imenovanje članova DSV-a, njihove imunitete, razrješenje, opseg njihovih funkcija, postupke koje treba primijeniti i sva druga pitanja mjerodavna za funkcioniranje DSV-a.

40. Glede neovisnosti DSV-a Sud bilježi da se sredstva za njegov rad osiguravaju u državnom proračunu i da ih dodjeljuje Sabor. Raspodjela tih sredstva u rukama je predsjednika DSV-a. Ono je neovisno od izvršne vlasti i njegovi članovi nisu vezani nikakvom uputom u vršenju svojih funkcija. Imenuje ih Sabor na razdoblje od osam godina te imaju isti imunitet kao i suci. Biraju se iz redova sudaca, državnih odvjetnika, Hrvatske odvjetničke komore i profesora prava, i svi moraju biti vrlo ugledne osobe. Oni djeluju u svom osobnom svojstvu, i ne primaju naredbe za vršenje svojih ovlasti, te daju prisegu da će se pridržavati Ustava i zakona. Može ih razriješiti Sabor, samo iz razloga konkretno navedenih u Zakonu o Državnom sudbenom vijeću, i u skladu s postupkom propisanim tim zakonom.

41. Glede postupka pred Državnim sudbenim vijećem, Sud bilježi da ono primjenjuje pravila kaznenoga postupka detaljno propisana Zakonom o kaznenom postupku. Ova uključuju, *inter alia*, sva jamstva koja daje članak 6. Konvencije i omogućuju okrivljeniku dati svoju obranu. Kad donosi odluku u stegovnom postupku protiv sudaca, Državno sudbeno vijeće je ovlašteno utvrditi činjenice u određenom predmetu, održavati ročišta, saslušati svjedoke i ocijeniti druge dokaze te odlučiti o svim činjeničnim i pravnim pitanjima.

42. Tako je u predmetu podnositelja zahtjeva pri odlučivanju o njegovoj stegovnoj odgovornosti Državno sudbeno vijeće vršilo sudske ovlasti. S obzirom na takvu pozadinu, Sud smatra da se u svrhu članka 6. Konvencije Državno sudbeno vijeće treba smatrati

neovisnim sudom (*tribunal*) osnovanim zakonom, te da je stoga u svrhu članka 6., stavka 1. Konvencije stegovni postupak protiv podnositelja zahtjeva bio vođen pred sudom (*tribunal*).

43. Slijedi da je podnositelj zahtjeva imao pristup sudu i da se članak 6. primjenjuje i na stegovni postupak protiv podnositelja zahtjeva pred Državnim sudbenim vijećem i na postupak koji je uslijedio povodom ustavne tužbe podnositelja zahtjeva.

Zaključak

44. Zaključno, Sud nalazi da se članak 6. primjenjuje sa svog građanskog naslova na stegovni postupak protiv podnositelja zahtjeva, uključujući i postupak povodom njegove ustavne tužbe.

45. Sud nalazi da ovaj dio zahtjeva nije očigledno neosnovan u smislu članka 35., stavka 3. Konvencije. Nadalje nalazi da nije nedopušten ni po kojoj drugoj osnovi. Stoga treba utvrditi da je dopušten.

B. Osnovanost

Opseg predmeta pred Sudom

46. Sud bilježi da je stegovni postupak protiv podnositelja zahtjeva pokrenut tijekom 1996. godine, povodom navoda da je imao seksualne odnose s maloljetnicima i da je koristio svoj položaj kako bi zaštitio financijske aktivnosti dvojice pojedinaca poznatih po njihovim kriminalnim aktivnostima. Dana 14. siječnja 1997. godine Državno sudbeno vijeće našlo je utvrđenim da je podnositelj zahtjeva uistinu koristio svoj položaj na neprimjeren način i tu je odluku potvrdio Županijski dom Sabora dana 19. veljače 1997. godine. Međutim, obje ove odluke ukinuo je Ustavni sud dana 17. travnja 1998. godine, i predmet je bio vraćen Državnom sudbenom vijeću na novo preispitivanje.

47. U ponovljenom postupku pred Državnim sudbenim vijećem, dana 23. rujna 1998. godine, navodi protiv podnositelja zahtjeva svedeni su na tvrdnju da se je u razdoblju od lipnja 1995. godine do početka studenog 1996. godine trajno družio na javnim mjestima s dvojicom pojedinaca, B.Č. i S.Š., koji su imali kriminalnu povijest. Dana 7. listopada 1998. godine Državno sudbeno vijeće našlo je to utvrđenim i tu je odluku potvrdio Županijski dom dana 10. studenog 1998. godine te Ustavni sud dana 9. prosinca 2004. godine. Zbog toga je podnositelj zahtjeva razriješen dužnosti.

48. Budući je utvrđeno da je prvotni postupak bio manjkav, te je stoga Ustavni sud ukinuo odluku, Sud ne može ispitivati prigovore podnositelja zahtjeva glede poštenosti tog postupka. Slijedi da Sud mora ispitati navodne nedostatke samo u pogledu raznih vidova poštenosti postupka provedenog nakon odluke Ustavnoga suda od 17. travnja 1998. godine, kad je Ustavni sud ukinuo odluke do tada donesene u stegovnom postupku protiv podnositelja zahtjeva i vratio predmet na novo preispitivanje.

49. Međutim, glede prigovora podnositelja zahtjeva zbog duljine postupka, Sud je pozvan ispitati postupak u cjelini.

Tvrdnje stranaka

50. Podnositelj zahtjeva tvrdi da su tri člana Državnog sudbenog vijeća izrazila pristranost protiv njega u intervjuima objavljenima u nacionalnim novinama u vrijeme kad stegovni postupak protiv njega još nije bio dovršen. Iako je DSV već bio donio svoju prvu odluku kad su ti intervjui objavljeni, tu je odluku nakon toga ukinuo Ustavni sud te su u nastavku postupka pred DSV-om ponovno sudjelovala sva tri člana o kojima se radi.

51. On nadalje tvrdi da nije bilo valjanoga razloga za isključenje javnosti sa rasprava pred DSV-om i da za tu odluku nije dano nikakvo odgovarajuće obrazloženje. Štoviše, postupak je bio nepošten jer niti jednom svjedoku kojega je on predložio nije bilo dozvoljeno svjedočiti pred DSV-om. I na kraju, tvrdi da je postupak premašio zahtjev razumnoga roka.

52. Glede nepristranosti tri člana DSV-a, Vlada tvrdi da se postupak o kojemu se radi odnosio na situaciju u kojoj je jedno tijelo odlučivalo o stegovnoj odgovornosti jednoga od svojih članova, te da je podnositelj zahtjeva, kao predsjednik Vrhovnoga suda, bio i član DSV-a. U takvim je okolnostima bilo nemoguće osigurati apsolutnu subjektivnu nepristranost, jer su interakcije između podnositelja zahtjeva i ostalih članova DSV-a bile neizbježne. Što se tiče navoda podnositelja zahtjeva glede intervjua koje su dala tri člana DSV-a nacionalnim novinama, Vlada tvrdi da je podnositelj zahtjeva tražio izuzeće tih članova već prije objave intervjua s njima. To je pokazalo da je negativan stav podnositelja zahtjeva prema njima bio profesionalne naravi.

53. Vlada također tvrdi da je javnost u načelu isključena sa ročišta u stegovnom postupku protiv bilo kojeg visokog državnog dužnosnika. Štoviše, DSV je odlučio ne učiniti iznimku od toga načela u postupku protiv podnositelja zahtjeva, iz razloga što je isključenje javnosti bilo potrebno za zaštitu podnositelja zahtjeva i sudstva kao takvog; po mišljenju Vlade ti su razlozi bili opravdani i spojivi sa zahtjevima članka 6. Uz to, javnost nije bila potpuno isključena, budući je DSV dozvolio predstavnicima međunarodnih organizacija za zaštitu ljudskih prava nazočiti ročištima

54. Vlada također tvrdi da je duljina postupka bila u skladu sa zahtjevom razumnoga roka. Tvrde da je 1999. godine promijenjen gotovo cjelokupan sastav Ustavnoga suda, što je dovelo do imenovanja novoga suca izvjestitelja u predmetu podnositelja zahtjeva. Nadalje, postupak je bio složen, budući se odnosio na razrješenje predsjednika Vrhovnoga suda.

Ocjena Suda

55. Sud na početku bilježi da je podnositelj zahtjeva uložio nekoliko različitih prigovora na temelju članka 6., stavka 1. Konvencije. Sud će nastaviti s ispitivanjem svakoga od tih prigovora odvojeno.

Nepriistranost tri člana Državnog sudbenog vijeća

56. Pri ocjeni jesu li tri člana Državnog sudbenog vijeća, i to M.V., A.P. i M.H. bili nepristrani kao što to zahtijeva članak 6., stavak 1. Konvencije, Sud će uzeti u obzir slijedeća načela, kako se pojavljuju u utvrđenoj sudskoj praksi.

57. Prvo i najvažnije, u demokratskom je društvu od temeljne važnosti da sudovi nadahnjuju povjerenje u javnosti, i, iznad svega, što se tiče kaznenog postupka, kod okrivljenika (vidi predmet *Padovani v. Italy*, 26. veljače 1993., stavak 27., Series A br. 257-B). U tu svrhu članak 6. traži da sud koji spada u njegov doseg bude nepristran. Nepriistranost u pravilu znači nepostojanje predrasuda ili negativne pristranosti i njezino se postojanje može testirati na različite načine. Sud je tako razlikovao subjektivni pristup, to jest nastojanje da se utvrdi osobno uvjerenje ili interesi određenoga suca u konkretnom predmetu, i objektivni pristup, to jest utvrđenje nudi li taj sudac dovoljna jamstava kako bi isključio svaku legitimnu dvojbu u tom pogledu (vidi predmete *Piersack v. Belgium*, 1. listopada 1982., stavak 30., Series A br. 53 i *Grievies v. the United Kingdom* [GC], br. 57067/00, stavak 69., ECHR 2003-XII).

58. Primjenjujući subjektivni test Sud je dosljedno presuđivao da se osobna nepristranost suca predmnijeva dok se ne dokaže suprotno (vidi predmet *Hauschildt v.*

Denmark, 24. svibnja 1989., stavak 47., Series A br. 154). Glede vrste dokaza koji se traže, Sud je, na primjer, tražio da se izvjesno utvrdi je li sudac pokazao neprijateljstvo ili zlu namjeru ili je li uredio da mu se iz osobnih razloga dodijeli predmet (vidi naprijed citirani predmet *De Cubber*, stavak 25.). Načelo prema kojem se predmnijeva da je sud slobodan od osobnih predrasuda ili pristranosti davno je ustanovljeno u sudskoj praksi Suda (vidi, na primjer, naprijed citiranu presudu u predmetu *Le Compte, Van Leuven and De Meyere v. Belgium*, stavak 58.). Iako u nekim predmetima može biti teško pribaviti dokaze kojima se pobija ta predmnijeva, treba zapamtiti da zahtjev objektivne nepristranosti daje daljnje važno jamstvo (vidi predmet *Pullar v. the United Kingdom*, 10. lipnja 1996., stavak 32., *Reports* 1996-III). Drugim riječima, Sud je priznao poteškoću kod utvrđivanja povrede članka 6. zbog subjektivne pristranosti i iz tih se razloga u velikoj većini predmeta u kojima se javljaju ista pitanja usredotočio na objektivni test. Međutim, nema nepropusne podjele između ta dva pojma, budući da ponašanje suca ne samo da može potaknuti objektivne bojazni glede nepristranosti s gledišta vanjskoga promatrača (objektivni test), nego se može postaviti i pitanje njegovog ili njezinog osobnog uvjerenja (subjektivni test) (vidi predmet *Kyprianou v. Cyprus* [GC], br. 73797/01, stavak 119., ECHR 2005-...).

59. Sud je na primjer smatrao kako se od sudskih vlasti traži najveća moguća diskrecija glede predmeta u kojima postupaju, kako bi se zadržala slika o njima kao nepristranim sucima. Ta bi ih diskrecija trebala odvratiti od korištenja tiska, čak i kad su provocirani. Viši zahtjevi pravde i časna narav sudačkog zvanja je ono što nameće tu dužnost (vidi predmet *Buscemi v. Italy*, br. 29569/95, stavak 67., ECHR 1999-VI). S druge strane, u jednom drugom predmetu, gdje je sudac sudjelovao u javnom kritiziranju obrane i javno izrazio iznenađenje što je okrivljenik rekao kako se ne smatra krivim, Sud je stvari pristupio na temelju subjektivnog testa (vidi predmet *Lavents v. Latvia*, br. 58442/00, stavci 118. i 119., 28. studeni 2002. godine).

60. Kada primjenjuje objektivni test Sud pridaje važnost i situacijama od osobnog značaja te razmatra ponašanje sudaca u određenome predmetu. U smislu objektivnoga testa, takvo ponašanje može biti dovoljna osnova za legitimne i objektivno opravdane bojazni, kao u naprijed navedenom predmetu *Buscemi*, ali može biti i takve naravi da otvara pitanje na temelju subjektivnog testa (vidi, na primjer, naprijed citirani predmet *Lavents*) te čak otkriti i otvorenu nesklonost prema nekome. Stoga će u tom kontekstu odgovor na pitanje treba li se na predmet primijeniti jedan ili drugi test, ili oba, ovisiti o konkretnim činjenicama pobijanoga ponašanja.

61. Sud primjećuje da podnositelj zahtjeva u ovome predmetu osporava nepristranost tri člana Državnog sudbenog vijeća zato što su tijekom stegovnog postupka protiv njega davali intervju, objavljene u dvoje različitih nacionalnih novina, izražavajući nesklonost prema podnositelju zahtjeva. Sud će sada nastaviti ispitujući odvojeno navode o nepostojanju nepristranosti svake osobe koje se to tiče.

62. Glede V.M., Sud bilježi da je intervju s njim objavljen u nacionalnim dnevnim novinama dana 10. veljače 1997. godine, kad je postupak u predmetu bio u tijeku pred Županijskim domom. Tada je Državno sudbeno vijeće već bilo donijelo odluku protiv podnositelja zahtjeva o nekima od prvotnih navoda protiv njega. Međutim, budući je podnositelj zahtjeva podnio zahtjev za zaštitu, predmet nije bio pravomoćno okončan. Sud nadalje bilježi da je sam V.M. u intervjuu izjavio kako se pridružio zahtjevu podnositelja zahtjeva za svojim izuzećem iz predmeta, budući da je javno glasovao protiv imenovanja podnositelja zahtjeva za predsjednika Vrhovnog suda i da je on sam bio spominjan kao mogući kandidat za to mjesto istovremeno kad i podnositelj zahtjeva. On je i komentirao rezultate postupka izjavivši kako su „optužbe za koje je dr. Olujić utvrđen krivim činjenično jasne.“ V.M. je nadalje izrazio negativna mišljenja o obrani podnositelja zahtjeva u postupku.

63. Sud stavlja snažan naglasak na činjenicu da je sam V.M. smatrao da ga treba izuzeti iz predmeta i da je dao uvjerljive razloge za to mišljenje. Ostavljajući po strani pitanje subjektivne nepristranosti V.M.-a, Sud ponavlja kako u pogledu pitanja objektivne nepristranosti čak i vanjski dojam može biti od izvjesne važnosti, ili, drugim riječima, „nije dovoljno samo izvršiti pravdu, nego se treba i vidjeti da je izvršena“ (vidi predmet *De Cubber v. Belgium*, 26. listopada 1984, stavak 26., Series A br. 86). Činjenica da je V.M. javno otkrio kako je glasovao protiv imenovanja podnositelja zahtjeva, uzeta zajedno sa činjenicom da je on sam bio mogući kandidat za isto mjesto u isto vrijeme kad je podnositelj zahtjeva imenovan, stvorila je, po mišljenju Suda, situaciju koja je mogla dovesti do razumnih dvojbi glede V.M.-ove nepristranosti.

64. Glede A.P., tadašnjega predsjednika Državnog sudbenog vijeća, Sud bilježi da je intervju s njim objavljen u istim dnevnim novinama, dana 28. ožujka 1997. godine, kada je postupak bio u tijeku pred Ustavnim sudom, te stoga još nije bio pravomoćno okončan. On je u tom intervjuu izjavio da je podnositelj zahtjeva izvršio nedolične aktivnosti na način da je iskoristio svoj osobni utjecaj i kontakte kako bi zaštitio interese i dobitke dvije osobe s kriminalnom prošalošću. Također je komentirao kako su netočni navodi obrane da je predmet politički motiviran.

65. Sud smatra kako to što je predsjednik Državnog sudbenog vijeća javno koristio izraze koji su podrazumijevali da je već formirao nepovoljno mišljenje o predmetu podnositelja zahtjeva prije nego je predmet pravomoćno okončan, i kojima je kritizirao izjave obrane, izgleda jasno nespojivo s njegovim daljnjim sudjelovanjem u obnovljenom postupku, a nakon što je Ustavni sud ukinuo prvotnu odluku DSV-a. Izjave koje je dao predsjednik DSV-a su takve da objektivno opravdavaju strahove podnositelja zahtjeva glede njegove nepristranosti (vidi predmet *Buscemi v. Italy*, br. 29569/95, stavak 68., ECHR 1999-VI).

66. Glede M.H., Sud bilježi da je intervju s njim objavljen u jednim drugim dnevnim novinama dana 22. rujna 1997. godine, kad je postupak u predmetu bio u tijeku pred Ustavnim sudom, te tako još nije bio pravomoćno okončan. On je u intervjuu izjavio da podnositelja zahtjeva i njegove izjave o nepostojanju njegove (M.H.-ove) neovisnosti smatra komičnima. Opisao je podnositelja zahtjeva kao osobu kojoj nedostaju iskustvo i znanje, te kao *corpus alienum* (strano tijelo) u hrvatskom pravosuđu.

67. Sud smatra da su izrazi koje je koristio M.H. jasno pokazali njegovu nesklonost u odnosu na podnositelja zahtjeva te da je stoga njegovo daljnje sudjelovanje u postupku nakon objave intervjuja o kojemu je riječ bilo nespojivo sa zahtjevom nepristranosti na temelju članka 6., stavka 1. Konvencije.

68. Zaključno, došlo je do povrede članka 6., stavka 1. Konvencije zbog nepostojanja nepristranosti predsjednika i dva člana Državnog sudbenog vijeća.

Pravo na javno suđenje

69. Sud prvo primjećuje da je u pravilu, u skladu sa člankom 28., stavkom 2. Zakona o Državnom sudbenom vijeću, javnost isključena iz stegovnog postupka koji se vodi pred Državnim sudbenim vijećem, osim ako samo Vijeće drugačije ne odluči. S tim u svezi Sud na početku primjećuje kako nije njegova zadaća odlučivati o nacionalnom pravu i praksi *in abstracto*. Umjesto toga, on se mora ograničiti na ispitivanje konkretnih činjenica predmeta koji su pred njim (vidi, na primjer, predmet *Findlay v. the United Kingdom*, 25. veljače 1997., stavak 67., *Reports* 1997-1).

70. Sud podsjeća kako članak 6., stavak 1. Konvencije propisuje da, u odlučivanju o građanskim pravima i obvezama „svatko ima pravo na pošteno i javno suđenje“. Javni karakter postupka štiti parnične stranke od vršenja pravde u tajnosti, bez ikakve kontrole javnosti. To je također jedno od sredstava kojima se može održavati povjerenje u sudove. Kad

se vršenje pravde učini vidljivim, javnost tog vršenja pridonosi ostvarenju cilja članka 6., stavka 1., a to je pošteno suđenje, čije je jamstvo jedan od temelja demokratskog društva (vidi predmet *Sutter v. Switzerland*, 22. veljače 1984., stavak 26., Series A br. 74).

71. Međutim, članak 6., stavak 1. ne zabranjuje da sudovi odluče, u svjetlu posebnih okolnosti predmeta koji su im podneseni, odstupiti od toga načela: u skladu sa stvarnim izričajem te odredbe - "...tisk i javnost mogu biti isključeni iz cijelog ili dijela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne sigurnosti u demokratskom društvu, kad to tako traže interesi maloljetnika ili zaštita privatnoga života stranaka, ili u mjeri po mišljenju suda strogo potrebnoj u posebnim okolnostima, kad bi javnost dovela u pitanje interese pravde" - vođenje postupka *in camera*, bilo u cijelosti ili djelomično, mora biti strogo uvjetovano okolnostima predmeta (vidi predmete *Diennet v. France*, 26. rujna 1995., stavak 34., Series A br. 325-A, i *Martinie v. France* [GC], br. 58675/00, stavak 40., ECHR 2006-...).

72. Štoviše, Sud je presudio da iznimne okolnosti koje se odnose na narav pitanja o kojima je sud trebao odlučiti u postupku o kojem se radilo, mogu opravdati odustajanje od javnog suđenja (vidi naprijed citirani predmet *Martinie v. France*, stavak 41.).

73. Što se tiče ovoga predmeta, Sud bilježi da je, protivno zahtjevu podnositelja zahtjeva od 23. rujna 1998. godine, javnost bila isključena iz postupka vođenog pred Državnim sudbenim vijećem iz razloga zaštite dostojanstva podnositelja zahtjeva i sudstva kao takvog. Sud također primjećuje da isključenje javnosti nije bilo apsolutno, jer su na ročištima održanima 1. i 7. listopada bili prisutni jedan predstavnik UNHCR-a i jedan predstavnik OESS-a. Međutim, te su osobe bile upozorene, pod prijetnjom kaznenih sankcija, da su obvezne čuvati tajnu o svemu što doznaju na tim ročištima. Nadalje, opća javnost i tisk bili su potpuno i izričito isključeni sa ročišta. Tako nazočnost predstavnika UNHCR-a i OESS-a na dva ročišta održana pred Državnim sudbenim vijećem nije imala nikakav utjecaj na opće isključenje javnosti iz postupka pred Državnim sudbenim vijećem.

74. Sud bilježi da je DSV isključio javnost sa ročišta zbog toga što je takva mjera bila nužna, s obzirom na informacije u spisu predmeta, za zaštitu ugleda podnositelja zahtjeva i ugleda sudstva kao takvoga. Međutim, niti jednu od ovih točaka nije dalje razradio. Glede prvoga od ova dva razloga, i to zaštite ugleda podnositelja zahtjeva, Sud prvo bilježi da je sam podnositelj zahtjeva zatražio da postupak bude javan i tako pokazao da on sam ne smatra da bi njegov ugled trebalo štititi isključenjem javnosti.

75. Glede naravi postupka o kojemu je riječ, a koja ponekada može, kao što je naprijed navedeno, opravdati odustajanje od javne rasprave, Sud bilježi da je podnositelj zahtjeva 23. rujna 1998. godine ponovio svoj zahtjev da ročišta pred DSV-om budu javna, u fazi kad su se navodi protiv podnositelja zahtjeva sastojali od tvrdnji da se družio sa dvije osobe koje su imale kriminalnu prošlost. S tim u svezi Sud bilježi da se o činjenicama u predmetu protiv podnositelja zahtjeva u svakome slučaju na široko raspravljalo u domaćim medijima, kao što se vidi, *inter alia*, iz intervju sa članovima DSV-a, objavljenima prije nego što je u predmetu bila donesena pravomoćna odluka. Bilo je očito da je predmet pobudio znatno zanimanje javnosti i da su u medijima bile predočene prijeporne činjenice. S obzirom na to da se postupak o kojemu je riječ ticao tako poznate javne osobe kao što je predsjednik Vrhovnoga suda i da se već javno navodilo u javnosti da je predmet protiv njega politički motiviran, očigledno je bilo u interesu i podnositelja zahtjeva i javnosti općenito da postupak pred DSV-om bude podvrgnut kontroli javnosti. U takvim okolnostima Sud ne može prihvatiti razloge na koje se oslanja DSV za isključenje javnosti kao opravdane na temelju članka 6., stavka 1. Konvencije.

76. Na kraju, Sud bilježi da nedostatak pristupa javnosti postupku pred DSV-om nije bio ispravljen niti u postupku pred Županijskim domom Sabora niti pred Ustavnim sudom, budući da niti ta tijela nisu održala javne rasprave.

Slijedi da je došlo do povrede članka 6., stavka 1. Konvencije zbog isključenja javnosti iz stegovnog postupka protiv podnositelja zahtjeva.

Ravnopravnost stranaka

77. Podnositelj zahtjeva navodi da u postupku pred Državnim sudbenim vijećem nije bio saslušan niti jedan jedini svjedok pozvan u ime obrane. Sud ponavlja da iako članak 6. Konvencije jamči pravo na pošteno suđenje, on ne daje nikakva pravila o dopuštenosti dokaza ili načinu na koji ih treba ocjenjivati, što su stoga prvenstveno stvari koje trebaju urediti nacionalno pravo i nacionalni sudovi (vidi predmete *Schenk v. Switzerland*, 12. srpnja 1988., stavci 45.-46., Series A br. 140. i *Garcia Ruiz v. Spain* [GC] br. 30544/96, ECHR 1999-I, stavak 28.). Slično tome, prvenstveno je na nacionalnim vlastima, poglavito sudovima, tumačiti domaće pravo i, ako nema arbitrarnosti, Sud neće njihovo tumačenje zamijeniti svojim. Ovo se načelo primjenjuje, *inter alia*, na primjenu postupovnih pravila koja se odnose na predlaganje svjedoka od strane stranaka (vidi predmet *Tamminen v. Finland*, br. 40847/98, stavak 38., 15. lipnja 2004.). S tim u vezi Sud nadalje ponavlja da nije u njegovoj nadležnosti ocjenu činjenica od strane nacionalnih sudova zamijeniti svojom vlastitom ocjenom. Međutim, prema sudskoj praksi Suda, zahtjevi poštenosti postupka uključuju način na koji se dokazi izvode i predlažu. Zadatak Suda je odrediti je li postupak u svojoj cijelosti, uključujući i način na koji su dokazi predloženi i izvedeni, pošten u smislu članka 6., stavka 1. (vidi, *inter alia*, predmet *Dombo Beheer B.V. v. the Netherlands*, 27. listopada 1993., stavak 31., Series A br. 274).

78. Sud smatra da što se tiče stegovnog postupka protiv suca, ravnopravnost stranaka podrazumijeva da sudac o čijoj se dužnosti radi mora dobiti razumnu priliku izložiti svoje argumente – uključujući i svoje dokaze – pod uvjetima koji ga ne stavljaju u bitno nepovoljan položaj *vis-à-vis* vlasti koje su protiv suca pokrenule taj postupak, i to, u ovome slučaju, Vlade. Nacionalnim je vlastima ostavljeno osigurati u svakom pojedinačnom predmetu da zahtjevi poštenog suđenja (vidi *mutatis mutandis* naprijed citirani predmet *Dombo Beheer*, stavak 33.) budu zadovoljeni.

79. Kako bi odlučio je li podnositelju zahtjeva u ovome predmetu bila dana prilika izložiti svoje argumente bez da je stavljen u nepovoljan položaj *vis-à-vis* Vlade, i je li postupak bio vođen pošteno, Sud će prvo ispitati što je činilo osnovu razrješenja podnositelja zahtjeva (vidi, *mutatis mutandis*, naprijed citirani predmet *Destrehem v. France*, stavak 43.).

80. S tim u vezi Sud primjećuje da je Vlada u stegovnom postupku protiv podnositelja zahtjeva navela da je on održavao stalne kontakte u javnosti s dva pojedinca, S.Š. i B. Č., koji su imali kriminalnu prošlost. Ovi su navodi mogli utjecati na ugled podnositelja zahtjeva ne samo s obzirom na njegov položaj kao suca i predsjednika Vrhovnoga suda, nego i u svakom profesionalnom području, s obzirom da je on pravnik. Stoga je bilo nužno da u postupku o kojemu je riječ podnositelju zahtjeva bude dano dovoljno prilike da iznese svoje argumente i predoči svoje dokaze.

81. Sud bilježi da je podnositelj zahtjeva naveo kako su njegovi kontakti s ta dva pojedinca bili vrlo sporadični i da se ponekada našao u njihovom društvu, no uvijek na javnim mjestima i uvijek u društvu raznih drugih osoba. Ova crta obrane imala je namjeru pokazati da podnositelj zahtjeva nije održavao nikakve bliske kontakte s ta dva pojedinca, nego da su ponekada zalazili na ista javna mjesta. Svjedoci koje je predložio podnositelj zahtjeva trebali su potkrijepiti tu crtu obrane. Po mišljenju Suda, obrazloženje koje je dao podnositelj zahtjeva glede navoda protiv njega, i važnost predloženih svjedoka bili su relevantni za njegov predmet i bilo je vjerojatno da bi pridonijeli ciljevima njegove obrane.

82. Glede razloga koje su dali domaći sudovi za to što nisu dozvolili izvođenje dokaza koje je predložio podnositelj zahtjeva, Sud bilježi da je svaka vlast obvezna opravdati svoje

radnje dajući razloge za svoje odluke, iako domaći sud uživa određenu slobodu procjene kad odabire argumente u konkretnom predmetu i kad dopušta dokaze u potporu tvrdnji stranaka (vidi predmet *Suominen v. Finland*, br. 37801/97, stavak 36., 1. srpanj 2003.).

83. U ovome predmetu DSV je opravdao svoje odbijanje za saslušanjem svih svjedoka predloženih po podnositelju zahtjeva time što je naveo da su okolnosti navedene u dokazima na koje se oslanjao podnositelj zahtjeva već bile utvrđene ili da nisu bile važne za predmet. Međutim, Sud bilježi da su i podnositelj zahtjeva i dva pojedinca o kojima se radi zaniijekali da su imali bilo kakve bliske kontakte i podudarno izjavili da su bili u međusobnom društvu tek povremeno, i uvijek s drugim osobama. Po mišljenju Suda, razlozi na koje se pozvao DSV kad je odbio prihvatiti sve svjedoke predložene po podnositelju zahtjeva u svrhu potkrepljenja njegove crte obrane, nisu dostatni iz razloga navedenih u stavku 81. ove presude.

84. Sud nadalje primjećuje da, iako nije njegov zadatak ispitati je li odbijanje suda da prihvati dokaze koje je predložio podnositelj zahtjeva bilo osnovano, Sud u svojoj ocjeni je li u postupku o kojemu se radi poštovano načelo ravnopravnosti stranaka, koje je značajka širega koncepta poštenoga suđenja (vidi predmet *Ekbatani v. Sweden*, 26. svibnja 1988., stavak 30., Series A br. 134), pridaje značajnu važnost vanjskom dojmu i povećanoj osjetljivosti javnosti za pošteno vršenje pravde (vidi predmet *Borgers v. Belgium*, 30. listopada 1991., stavak 24., Series A br. 214-B). S tim u svezi Sud bilježi da je DSV prihvatio sve dokazne prijedloge za saslušanje svjedoka koje je predložila Vlada, a niti jedan dokazni prijedlog koji je predložio podnositelj zahtjeva.

85. Nije funkcija Suda izražavati mišljenje o važnosti dokaza, ili, općenitije, o tome jesu li navodi protiv podnositelja zahtjeva bili osnovani. Međutim, na Sudu je utvrditi je li postupak u cjelini, uključujući i način na koji su provedeni dokazi, bio pošten (vidi naprijed citirani predmet *Asch v. Austria*, stavak 26.). U okolnostima ovoga predmeta Sud nalazi da je odbijanje nacionalnih vlasti da saslušaju bilo kojega svjedoka obrane dovelo, na način nespojiv s jamstvima poštenog suđenja ugrađenima u članku 6., do ograničenja mogućnosti podnositelja zahtjeva da iznese svoje argumente (vidi, *mutatis mutandis*, naprijed citirani predmet *Vidal v. Belgium*, stavak 34.).

Stoga je došlo do povrede članka 6., stavka 1. glede načela ravnopravnosti stranaka.

Duljina postupka

86. Podnositelj zahtjeva prigovara da je duljina postupka, posebice onoga pred Ustavnim sudom, premašila zahtjev razumnoga roka.

87. Vlada pobija tu tvrdnju, naglašavajući posebnu ulogu Ustavnoga suda.

88. Sud ponavlja da se razumnost duljine postupka treba ocijeniti u svjetlu osobitih okolnosti predmeta, time da se uzmu u obzir kriteriji navedeni u sudskoj praksi Suda, posebice složenost predmeta, ponašanje podnositelja zahtjeva i mjerodavnih vlasti, te važnost onoga što se za podnositelja zahtjeva dovodi u pitanje u sporu (vidi predmete *Süßmann v. Germany*, 16. rujna 1996., stavak 48., *Reports* 1996-IV i *Gast and Popp v. Germany*, br. 29357/95, stavak 70, ECHR 2000). S tim u vezi Sud bilježi da je postupak pokrenut negdje 1996. godine a završio odlukom Ustavnog suda od 9. prosinca 2004. godine. I dok je u prvotnom postupku, zajedno s odlukom Ustavnoga suda kojom su ukinute pobijane odluke, odlučeno brzo, to isto se ne može reći za duljinu druge faze postupka.

89. U toj drugoj fazi Državno sudbeno vijeće i Županijski dom postupali su brzo i završili predmet 10. studenog 1998. godine. Međutim, drugo preispitivanje predmeta pred Ustavnim sudom trajalo je od 2. prosinca 1998. godine, kad je podnositelj zahtjeva podnio svoju drugu ustavnu tužbu, do 9. prosinca 2004. godine, te je tako premašilo šest godina.

90. Iako Sud prihvaća da je povremeno, zbog uloge čuvara Ustava koju ima Ustavni sud, osobito potrebno da Ustavni sud uzme u obzir i druge okolnosti osim pukog kronološkog

reda po kojemu je neki predmet došao na popis, kao što je važnost predmeta u političkom i socijalnom smislu, Sud nalazi da razdoblje od više od šest godina za odluku u predmetu podnositelja zahtjeva izgleda prekomjerno, posebice s obzirom na to što je bilo dovedeno u pitanje za podnositelja zahtjeva, a to je njegovo razrješenje.

91. Stoga Sud smatra da je u ovome predmetu došlo do povrede članka 6., stavka 1. Konvencije zbog duljine postupka.

II. NAVODNA POVREDA ČLANKA 13. KONVENCIJE

92. Podnositelj zahtjeva prigovara da nije imao nikakvo djelotvorno pravno sredstvo za svoje prigovore na temelju članka 6. Konvencije. Pozvao se na članak 13. Konvencije koji propisuje:

„Svatko čija su prava i slobode koje su priznate u ovoj Konvenciji povrijeđene ima pravo na djelotvorna pravna sredstva pred domaćim državnim tijelom čak i u slučaju kad su povredu počinile osobe koje su djelovale u službenom svojstvu.“

93. U svjetlu svih materijala koje posjeduje, te u mjeri u kojoj su stvari koje su predmet prigovora u njegovoj nadležnosti, Sud smatra da taj dio zahtjeva ne upućuje na postojanje bilo kakve povrede Konvencije. Iz toga slijedi je nedopušten prema članku 35. stavku 3. kao očigledno neosnovan i da ga treba odbiti na temelju članka 35. stavka 4. Konvencije.

III. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

94. Članak 41. Konvencije propisuje:

"Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci."

A. Šteta

95. Podnositelj zahtjeva potražuje 200.000 eura (EUR) na ime nematerijalne štete. Objasnio je da su neosnovane optužbe protiv njega u stegovnom postupku o kojemu se radi, i to da je imao seksualne odnos s maloljetnicima i da je koristio svoj položaj da bi osigurao dobitke kriminalaca, optužbe koje su se stalno ponavljale u medijima, naštetile njegovom dostojanstvu i ugledu, te da su stvorile iznimno negativnu sliku o njemu, što je dovelo do njegovih teških psihičkih patnji. Štoviše, stres uzrokovan tim postupkom doveo je do njegove hospitalizacije zbog srčanih tegoba i visokoga krvnoga tlaka.

96. Vlada potraživani iznos smatra neosnovanim i prekomjernim

97. Sud mu, prihvaćajući da su utvrđene povrede podnositelju zahtjeva nanijele nematerijalnu štetu, koja se ne može ispraviti pukim utvrđenjem povrede, niti mogućnošću koja za podnositelja zahtjeva postoji da traži novo suđenje (članak 430. hrvatskog Zakona o kaznenom postupku), dosuđuje 5.000 EUR s tog osnova, uz sve poreze koje bi mogli biti zaračunati podnositelju zahtjeva.

B. Troškovi i izdaci

98. Podnositelj zahtjeva nije postavio nikakav zahtjev na ime troškova i izdataka. Prema tome Sud smatra da nije pozvan dosuditi mu bilo koji iznos s toga osnova.

C. Zatezna kamata

99. Sud smatra primjerenim da se zatezna kamata temelji na najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke uvećanoj za tri postotna boda.

IZ TIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

1. *utvrđuje* da su prigovori na temelju članka 6., stavka 1. Konvencije dopušteni, a ostatak zahtjeva nedopušten;
2. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 6., stavka 1. Konvencije zbog nepostojanja objektivne nepristranosti tri člana Državnog sudbenog vijeća;
3. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 6., stavka 1. Konvencije zbog neopravdanog isključenja javnosti iz postupka pred Državnim sudbenim vijećem;
4. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 6., stavka 1. Konvencije glede načela ravnopravnosti stranaka;
5. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 6., stavka 1. Konvencije zbog prekomjerne duljine postupka;
6. *presuđuje*
 - (a) da tužena država podnositelju zahtjeva treba, u roku od tri mjeseca od dana kad presuda postane konačna u skladu sa člankom 44. stavkom 2. Konvencije, isplatiti iznos od 5.000 EUR (pet tisuća eura), uz sve poreze koji bi mogli biti zaračunati, na ime nematerijalne štete, koje treba pretvoriti u domaću valutu tužene države po stopi primjenjivoj na dan namirenja;
 - (b) da se od proteka naprijed navedena tri mjeseca do namirenja na naprijed navedene iznose plaća obična kamata prema stopi koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda;
7. *odbija* ostatak zahtjeva podnositelja zahtjeva za pravednu naknadu.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 5. veljače 2009. godine u skladu pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Søren NIELSEN
Tajnik

Christos ROZAKIS
Predsjednik